

MINISTER ENERGII

Warszawa, 28 lipca 2018

DEO.I.058.41.2018

IK: 238778

**Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej udzielam odpowiedzi na interpelację Pana Posła Andrzeja Matusiewicza z dnia 12 czerwca 2018 r., nr K8INT22596, w sprawie promocji wytwarzania przez prosumentów energii elektrycznej z biogazu rolniczego, a mianowicie.

Pan Poseł zwrócił się z prośbą o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania, tj.:

- 1) Czy obowiązujący system opustów wpływa na zwiększenie ilości prosumenckich mikroinstalacji służących do wytwarzania biogazu rolniczego?
- 2) Jaka jest liczba przedmiotowych mikroinstalacji przyłączonych na podstawie zgłoszenia i umowy o przyłączenie do sieci PGE Dystrybucja S.A., Tauron Dystrybucja S.A., Enea Operator S.A. oraz Energa Operator S.A.?
- 3) Jaki jest stosunek ilościowy przyłączonych ww. mikroinstalacji do ilości przyłączonych prosumenckich mikroinstalacji słonecznych i wiatrowych?
- 4) W jaki sposób nastąpiła implementacja omawianego art. 14 ust. 1 dyrektywy 2009/28/WE do polskiego porządku prawnego?
- 5) Czy nastąpiło rzetelne upowszechnienie w gminach i wśród lokalnych urzędników znaczenia odnawialnych źródeł dla zapewnienia lokalnego bezpieczeństwa energetycznego?

Ad pyt 1 - 3

Odzwierciedleniem polityki prosumenckiej jest przyjęcie i wdrożenie do polskiego systemu prawnego przepisów ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 925), zmieniającej przepisy ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. poz. 1148, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o OZE”.

Regulacje ww. nowelizacji, skutkujące zmianą z dniem 1 lipca 2016 r. ustawy o odnawialnych źródłach energii weszły już w życie. Nowe regulacje mają na celu rozwój rzeczywistego, obywatelskiego ruchu prosumenckiego, nakierowanego na tworzenie instalacji OZE z myślą o zaspokajaniu własnych potrzeb energetycznych, a nie generowaniu wysokich zysków.

Zatem, zgodnie z art. 2 pkt 27a ww. ustawy o OZE przez prosumenta – należy rozumieć odbiorcę końcowego (tj. każdego odbiorcę, który otrzymuje lub pobiera paliwa lub energię na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym) dokonującego zakupu energii elektrycznej na podstawie umowy kompleksowej (tj. umowy zawierającej postanowienia umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji tych paliw lub energii), wytwarzającego energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji w celu jej zużycia na potrzeby własne, niezwiązane z wykonywaną działalnością gospodarczą regulowaną ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.).

Mając na uwadze powyższe, w świetle zmienionej ustawy o OZE, ustawodawca poprzez jasne zdefiniowanie prosumenta przyznał mu daleko idącą ochronę wynikającą z przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów. Prosument w trybie zgłoszenia będzie mógł w przeciągu 30 dni przyłączyć mikroinstalację w ramach wydanych warunków przyłączania do sieci. Co więcej prosumentowi, będącemu konsumentem, przysługiwać będzie prawo do złożenia do przedsiębiorstwa energetycznego reklamacji dotyczącej przyłączenia mikroinstalacji, rozliczania i dystrybucji energii. W przypadku nieuwzględnienia reklamacji, prosument będzie mógł wystąpić z wnioskiem do sądu polubownego o rozpatrzenie reklamacji. Zatem prosument został kompleksowo wyposażony w mechanizmy dochodzenia swoich praw, z których przed nowelizacją nie mógł skorzystać.

Omawiając mechanizm rozliczenia prosumenta należy przede wszystkim wyjaśnić, iż zgodnie z treścią ww. ustawy ustawodawca ostatecznie zdecydował się na jego uproszczenie oraz ujednolicenie. W obecnym brzmieniu ww. ustawy sprzedawca rozliczy prosumenta w stosunku ilościowym 1 do 0,7 energii wprowadzonej do sieci, wobec energii

pobranej, a w przypadku mikroinstalacji o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 10 kW prosumenci rozliczani będą w stosunku ilościowym 1 do 0,8. Takie rozwiązania umożliwią prosumentowi wykorzystanie sieci elektroenergetycznej, jako swego rodzaju „magazynu energii”, a także chronić będzie pozostałych odbiorców końcowych przed wzrostem kosztów energii elektrycznej z tytułu rozwoju instalacji prosumenckich.

Dodatkowo odnotować należy likwidację zbędnych barier rozwoju tego obszaru energetyki w skali mikro, tj. obowiązków informacyjnych mikrowytwórców, co jest dodatkowym bodźcem, który wpływa pozytywnie na rozwój instalacji prosumenckich w Polsce.

Niestety przyznać należy, iż wytwarzanie energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji w Polsce nie cieszy się dużą popularnością.

Aktualnie, w Polsce wg danych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa na koniec I kwartału 2018 r., zarejestrowanych było jedynie 5 wytwórców energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji, którzy w I kwartale 2018 r. wytworzyli łącznie 29,9 MWh (29 927,790 kWh) energii elektrycznej wytworzonej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji, a łączna ilość energii elektrycznej sprzedanej sprzedawcy zobowiązanemu, która została wytworzona i wprowadzona do jego sieci dystrybucyjnej przez ww. 5 wytwórców energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji wyniosła w I kwartale 2018 r. łącznie 9,6 MWh (9 684,566 kWh). Oznacza to, iż wytwórcy energii elektrycznej wytworzonej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji zużyli na własne potrzeby ponad 22 MWh (22 245,224 kWh) energii elektrycznej wytworzonej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji.

Są to znikome liczby w porównaniu do energii elektrycznej wytwarzanej przez cały sektor biogazu w Polsce w 2017 r. (792 820,012 MWh), czy przez cały sektor OZE w Polsce w 2017 r. (15 475 229,646 MWh).

Jednak, w moim przekonaniu, tak niska popularność wytwarzania energii z biogazu rolniczego w mikroinstalacji, nie wynika z kształtu systemu wsparcia, a ze specyfiki tj. dużego stopnia zaawansowania produkcji energii, dużego skomplikowania procesu wytwórczego i charakteru produkcji energii elektrycznej z biogazu rolniczego, a przede wszystkim z racji na konieczność posiadania stałych ilości substratu do produkcji energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji.

Z tego też względu ten sektor prosumencki wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji, mimo tego, iż sektor prosumencki, jest obecnie najszybciej rozwijającym się sektorem OZE w Polsce, nie jest i zapewne jeszcze długo nie będzie

dominującym elementem miksu energetycznego, co wynika z faktu dużego zaangażowania wytwórcy i konieczność posiadania stałych ilości substratów i specyfikę wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji, związaną nieodłącznie z działalnością rolniczą. Wobec tego, należy podkreślić, iż nie każdy zainteresowany może taką działalność prowadzić.

Niemniej jednak, należy także podkreślić, iż cały czas sektor wytwarzania energii elektrycznej z biogazu, w tym z biogazu rolniczego, w instalacjach większych niż mikroinstalacje, a więc w instalacjach o specyfice przemysłowej, już od 2016 roku, tj. od zmian ustawy o OZE, nabiera systematycznego znaczenia i jest coraz bardziej zauważalny w miksie energetycznym Polski.

Dalej, tytułem przykładu niech posłużą dane dotyczące sektora prosumenckiego (głównie wytwarzanie energii elektrycznej poprzez wykorzystanie energii promieniowania słonecznego), który w Polsce aktualnie charakteryzuje się dużą dynamiką przyrostu. Aktualnie, w Polsce w porównaniu do 5 wytwórców wykorzystujących biogaz rolniczy do wytwarzania energii elektrycznej w mikroinstalacji, jest ponad 31 tys. prosumentów wytwarzających energię elektryczną w mikronstalacji na własne potrzeby, a łączna moc elektryczna wszystkich instalacji prosumenckich przekroczyła już 200 MW mocy zainstalowanej elektrycznej. Dodatkowo, oprócz ponad 200 MW mocy zainstalowanych instalacji typu prosumenckiego, ponad 100 MW mocy zainstalowanych elektrycznych to mikroinstalacje OZE, będące własnością mikro i małych przedsiębiorców, korzystające z systemów wsparcia OZE, tj. z systemu świadectw pochodzenia i systemu aukcyjnego, dedykowanych dla przedsiębiorców.

Dalej, uprzejmie informuję, iż jeśli chodzi o sektor biogazu i ilość profesjonalnych przedsiębiorców wytwarzających energię elektryczną z biogazu, w tym z biogazu rolniczego, to należy podkreślić, iż aktualnie procedowana nowelizacja ustawy o odnawialnych źródłach energii (Senat RP) przyczyni się do wzrostu znaczenia sektora biogazu, i tym samym do wzrostu liczby przedsiębiorców wytwarzających biogaz i biogaz rolniczy, co spowodowane będzie pojawieniem się nowych instrumentów wsparcia tj. pojawieniem się systemu feed-in premium (FIP) oraz feed-in tariff (FIT), adresowanych do określonych mocowo instalacji OZE, wykorzystujących hydroenergię, biogaz i biogaz rolniczy, o mocy zainstalowanej mniejszej niż 500 kW (system FIT) oraz o mocy nie mniejszej niż 500 kW i mniejszej niż 1 MW (system FIP).

Nowe regulacje przyczynią się zatem do efektywnego wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE), a także zwiększonego użycia do celów energetycznych produktów

ubocznych z rolnictwa i przemysłu wykorzystującego surowce rolnicze. Będą też służyć wypełnieniu zobowiązań międzynarodowych dotyczących wykorzystania OZE w ogólnym zużyciu energii na poziomie 15 proc. do 2020 r.

Podsumowując, należy podkreślić, iż specyfiką rynku polskiego, ale i innych rynków OZE, są większe niż mikroinstalacje instalacje wytwórcze typu przemysłowego, które wykorzystują biogaz rolniczy do przemysłowego wytwarzania energii elektrycznej.

Ad pyt 4

Implementacja art. 14 ust. 1 dyrektywy 2009/28/WE do polskiego porządku prawnego nastąpiła poprzez uchwalenie w dniu 20 lutego 2015 r. ustawy o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. poz. 1148, ze zm.).

Ustawa ta w art. 128 ustawy nakłada na następujące podmioty, tj. ministra właściwego do spraw energii, ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, ministra właściwego do spraw środowiska, Dyrektora Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, szereg obowiązków, w tym także obowiązków informacyjnych.

Zadania ministra właściwego do spraw energii obejmują:

- 1) określanie krajowych środków mających na celu rozwój wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych;
- 2) monitorowanie funkcjonowania instrumentów wspierających pozyskiwanie i wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych oraz działań mających na celu ich wykorzystanie;
- 3) podejmowanie działań mających na celu usprawnienie procedur administracyjnych związanych z prowadzeniem procesu inwestycyjnego w zakresie instalacji odnawialnego źródła energii oraz usuwanie barier mogących ograniczać wzrost pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych i ich wykorzystania;
- 4) monitorowanie funkcjonowania systemu gwarancji pochodzenia;
- 5) opracowywanie analiz w zakresie zapotrzebowania na energię ze źródeł odnawialnych oraz jej wykorzystania.

Zadania ministra właściwego do spraw rozwoju wsi obejmują:

- 1) promowanie wykorzystania biomasy pochodzenia rolniczego na cele energetyczne, z uwzględnieniem potrzeb produkcji żywności;
- 2) monitorowanie zmian powierzchni gruntów przeznaczonych na uprawy energetyczne.

Zadania ministra właściwego do spraw środowiska obejmują opracowywanie analiz w zakresie określenia:

- 1) szacunkowego wpływu wytwarzania biokomponentów i biopłynów na zasoby wodne oraz na jakość wody i gleby;
- 2) szacunkowej wartości ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w związku z wytwarzaniem energii ze źródeł odnawialnych.

Zadania Dyrektora Generalnego KOWR obejmują:

- 1) monitorowanie ilości i rodzajów surowców wykorzystanych do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z biogazu rolniczego, wytwarzania biogazu rolniczego, a także biokomponentów stosowanych w paliwach transportowych;
- 2) gromadzenie informacji dotyczących istniejącej, będącej w budowie lub planowanej infrastruktury energetycznej służącej do wytwarzania biogazu rolniczego lub wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z biogazu rolniczego oraz wytwarzania biokomponentów.

Zadania Prezesa URE obejmują:

- 1) udostępnianie informacji, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 19 ustawy – Prawo energetyczne, dotyczących odnawialnych źródeł energii;
- 2) monitorowanie wykonania przez przedsiębiorstwa energetyczne obowiązku zapewnienia pierwszeństwa w przesyłaniu lub dystrybucji energii elektrycznej wytwarzanej w instalacjach odnawialnego źródła energii.

Zadania Prezesa GUS obejmują prowadzenie stałej statystyki dotyczącej udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w elektroenergetyce, ciepłownictwie i chłodnictwie oraz w transporcie.

Powyższe dane przez ww. podmioty udostępniane są każdorazowo w Biuletynie Informacji Publicznej przez każdy z ww. podmiotów.

Ad pyt 5

W moim przekonaniu w związku z całą czas trwającą debatą publiczną na temat kształtu i kierunku zmian ustawodawstwa w Polsce w zakresie dotyczącym odnawialnych źródeł energii nastąpiło rzetelne upowszechnienie w gminach i wśród lokalnych urzędników znaczenia odnawialnych źródeł energii dla zapewnienia lokalnego bezpieczeństwa energetycznego.

Niemniej jednak, należy przy tym również pamiętać, iż to nie lokalne gminy, i nie lokalni urzędnicy, odpowiadają za zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, i wzrost

znaczenia i liczbę odnawialnych źródeł energii. Za kwestię tę odpowiedzialni są polscy przedsiębiorcy, którzy cały czas podejmują wysiłki związane z rozwojem sektora OZE w Polsce. Sektor ten cały czas rośnie na znaczeniu. W moim przekonaniu, liczba przedsiębiorców kształtujących rozwój OZE w Polsce będzie się systematycznie zwiększała.

Dodatkowo, pragne podkreślić, iż Ministerstwo Energii na stronach Biuletynu Informacji Publicznej (www.bip.me.gov.pl) publikuje kwartalne dane dotyczące rozwoju sektora energetyki odnawialnej, z uwzględnieniem poszczególnych rodzajów źródeł energii odnawialnej. Ponadto, przedstawiciele Ministerstwa Energii, poprzez udział w debatach, dyskusjach publicznych oraz poprzez konferencjach, w tym także tych dedykowanych dla jednostek samorządu terytorialnego, informują zainteresowanych uczestników tych wydarzeń o aktualnym stanie rozwoju sektora energetyki odnawialnej, czy aktualnych działaniach Ministerstwa Energii, czy też planowanych zmianach legislacyjnych, planowanych w Polsce. Dodatkowo, niezmiennie od 2016 r. kiedy to w polskim systemie prawnym pojawiło się pojęcie klastrów energii, przedstawiciele Ministerstwa Energii starają się szeroko informować zainteresowanych o rozwoju i stanie zaawansowania inicjatyw klastrowych, w tym także za pośrednictwem nowoczesnych kanałów informacji, takich jak Facebook, czy Twitter.

*Z poważaniem,
z upoważnienia Ministra Energii*

Grzegorz Tobiszowski
sekretarz stanu

*dokument podpisany elektronicznie
238778.656894.525779*

Do wiadomości:

– Kancelaria Prezesa Rady Ministrów